

23.3.1. Súlyos sérült ellátása

23.3.1.1. Milyen tényezők utalhatnak súlyos sérülésre?

a) A sérült iskolai végzettsége.	d) A segélynyújtó által látható tünetek.
b) A baleseti mechanizmus.	e) A betegvizsgálat során jelentkező panaszok.
c) A bajbajutott testmagassága.	

23.2.1.2. Fogalmazzatok meg 5 olyan baleseti mechanizmust, amely súlyos sérülésre utalhat!

CSAK a hibátlan megoldás ér pontot! 0 vagy 5 pont!

23.2.1.3. Mely tünetek utalhatnak a vázrendszer súlyos sérülésére?

a) erős fájdalom	d) csonkolás
b) nagy kiterjedésű, súlyos égési sérülés	e) nehezített, fájdalmas légzés
c) végtagok rendellenes állása	

23.2.1.4. Mely tünetek utalhatnak a kültakaró és a lágyszövetek súlyos sérülésére?

a) erős fájdalom	d) csonkolás
b) nagy kiterjedésű, súlyos égési sérülés	e) zavartság
c) jelentős vérzés	

23.2.1.5. Mely tünetek utalhatnak a központi idegrendszer súlyos sérülésére?

a) zavartság	d) légzésbénulás
b) nagy kiterjedésű, súlyos égési sérülés	e) hányinger, hányás
c) jelentős vérzés	

23.2.1.6. Mely tünetek utalhatnak a koponya súlyos sérülésére?

a) erős fájdalom	d) az érintett terület deformitása
b) nagy kiterjedésű, súlyos égési sérülés	e) végtagok rendellenes állása
c) pápaszem hematóma	

23.2.1.7. Mely tünetek utalhatnak a mellkas súlyos sérülésére?

- a) erős fájdalom
b) vérző, szúrt seb
c) légzési nehézség
d) aszimmetrikus mellkas (a két mellkasfél eltérő alakja, mozgása légzésre)
e) cianózis ajkak

23.2.1.8. Mely tünetek utalhatnak a medence súlyos sérülésére?

a) erős fájdalom	d) alsó végtagok rendellenes állása
b) véres vizelet	e) izomgörcs az alsó végtagban
c) az érintett terület deformitása	

23.2.1.9. Mely esetekben alakul ki nagyobb eséllyel kivérzéses sokk?

a) koponyatörés	d) erős vérzés
b) mellkas-sérülés	e) csonkolás
c) medencesérülés	

23.2.1.10. Mely esetekben alkalmaznátok sokkfektetést?

a) koponyatörés	d) erős vérzés
b) mellkas-sérülés	e) csonkolás
c) medencesérülés	

23.2.1.11. Jelöljétek az IGAZ állításokat!

Mely esetben NEM alkalmazható kimentés?

a) koponyatörés	f) mindegyik esetben alkalmazható
b) mellkas-sérülés	g) gerincsérülés
c) medencesérülés	h) nagy kiterjedésű, súlyos égési sérülés
d) erős vérzés	i) kimentés mindig alkalmazható
e) csonkolás	

23.2.1.12. Mely segélynyújtói beavatkozások lehetnek indokoltak súlyos sérült esetén?

a) Mozdulatlanság biztosítása.	g) Légútbiztosítás.
b) Pozicionálás.	h) Újraélesztés.
c) Direkt nyomás.	i) Mentőhívás.
d) Steril fedés.	j) Műszaki mentés kérése.
e) Lehűlés elleni védelem.	k) Áramtalanítás.
f) Kimentés.	l) Átszellőztetés.

23.2.1.13. Mely állítások IGAZak a képen látható eseménnyel kapcsolatban?

a) A baleset feltehetően elcsúszásból ered.
b) Fennáll az agyrázkódás lehetősége.
c) A gerincsérülés kizárható.
d) A medencesérülés kizárható.

23.2.1.14. Képfeltöltés

Keressétek meg az interneten a csúszásveszélyt szimbolizáló MUNKAVÉDELMI FIGYELMEZTŐ táblát. Mentsétek el, majd töltsétek fel ide. Vízjeles kép is elfogadható!

23.2.1.15. Mely állítások HAMISak a képen látható eseménnyel kapcsolatban?

- a) Gépkocsi baleset helyszínén lehetünk.
- b) Amennyiben a képen láthat fiatalember valamelyik gépkocsiban ült feltehetően nyaki panaszai vannak.
- c) A gerincsérülés kizárható.
- d) A medencesérülés kizárható.

23.2.1.16. Mely állítások IGAZak a képen látható eseménnyel kapcsolatban?

- a) Feltehetően egy görcsroham látható.
- b) Indokolt lehet a sérült fejének óvása.
- c) Indokolt lehet a sérült fejének a rögzítése.
- d) A gerincsérülés kizárható.

23.2.1.17. Mely állítások HAMISak a képen látható eseménnyel kapcsolatban?

- a) Felmerül a súlyos sérülés lehetősége.
- b) Mindenképp indokolt szabályos sapkakötés készítése.
- c) Indokolt a fej-nyak rögzítése.
- d) A sérültet feltétlenül a hátára kell fordítani.

23.2.1.18. Mely állítások IGAZak a képen látható eseménnyel kapcsolatban?

- a) Felmerül az áramütés lehetősége.
- b) Áramütés esetén a gerincsérülés lehetősége sem zárható ki.
- c) A munkavédelmi sisak eltávolítása ennyi ismeret alapján nem indokolt.
- d) Nem zárható ki, hogy újraélesztés szükséges.

23.2.1.19. Mely állítások HAMISak a képen látható eseménnyel kapcsolatban?

- a) A sérültet mindenképp le kell fektetni.
- b) Feltehetően megsérült a lába.
- c) A fejsérülés kizárható.
- d) Jelentkezhet hányinger.

23.2.1.20. Milyen munkavédelmi eszköz lehet még a LEGindokoltabb?

- a) hallásvédő
- b) szemvédő
- c) munkavédelmi kesztyű
- d) légzésvédő

23.2.1.21. Milyen munkavédelmi eszköz lehet még indokolt?

- a) hallásvédő
- b) szemvédő
- c) munkavédelmi kesztyű
- d) légzésvédő

23.3.2. Szituációk

Gázolás

23.3.2.1. Indokolt-e jól láthatósági mellény használata.

Középkorú férfi a mobiltelefonját nézegeti, fülében fülhallgató. Körölnézés nélkül lép az úttestre, ahol egy gépkocsi kb. 30 km/h-s sebességgel elgázolja. A sérült több métert zuhan a levegőben, majd az úttestre zuhan. Ott a hátán fekszik. A gépkocsi forgalom megáll.

- a) Mivel lakott területen vagyunk, jó látási viszonyok mellett ezért semmiképp sem.
- b) Jól láthatósági mellény minden közúti balesetnél indokolt.
- c) Megfelelő látási viszonyok mellett, lakott területen belül kötelező a viselete.
- d) Lakott területen belül, jó láthatósági viszonyok mellett is szerencsés lehet.

23.3.2.2. Melyik állítás IGAZ?

Amennyiben jól láthatósági mellényre van szükség.

- a) Csak a balesetet okozó gépkocsi vezetője biztosíthatja.
- b) Bármelyik, jelenlévő gépkocsi vezetője rendelkezésre bocsáthatja.
- c) Csak saját mellény használható.
- d) Elegendő, ha a segélynyújtást ténylegesen végző személy viseli csak.

23.3.2.3. Mely ellátási lépések indokoltak a helyszínbiztosítást követően.

A sérült szemei csukva.

- a) Fej-nyak rögzítése talált helyzetben.
- b) Fej-nyak rögzítése a segélynyújtó számára legkényelmesebb helyzetben.
- c) A sérült megszólítása.
- d) A sérült megnyugtatója.
- e) A sérült tájékoztatása, hogy segélynyújtók vagyunk.
- f) A sérült kikérdezése tüneteiről.

23.3.2.4. Az alábbi információk alapján...?

A sérült a segélynyújtó kérdéseire lassan, de válaszol. Erősen fáj a feje, jelentős fájdalmat érez jobb combjában. Nem emlékszik arra, hogy mi történt, a helyszínt és a napot sem tudja felidézni.

- a) ...a sérült magánál van.
- b) ...a sérült tudata ép.
- c) ...feltételezhető a fejsérülés.
- d) ...kizárható a gerincsérülés.
- e) ...további kérdések ilyen állapotban nem indokoltak.

23.3.2.5. Mely kérdések segíthetnek egy esetleges gerincsérülés kiderítésében?

a) Emlékszel mi történt?	d) Nem vagy szomjas?
b) Alsó végtagjaidat tudod mozgatni?	e) Érzet háti és/vagy nyaki fájdalmat?
c) Van hányingered?	

23.3.2.6. Mely TÜNETEK utalhatnak gerincsérülésre?

a) Hányás.	d) Vizelet eleresztése.
b) Szédülés.	e) Bizsergő érzés az alsó végtagban.
c) Nehézlégzés	

23.3.2.7. Indokolt lehet-e a nadrágszár ollóval történő felvágása?

Új tünetként hányinger jelentkezik, combfájdalma erősödik. Jobb nadrágszára a fájdalom feletti területen kiszakadt.

a) Nem, semmiképp sem.	b) A sérülés feltérképezése miatt nem zárható ki.

23.3.2.8. Mely állítások IGAZak?

A combsérülés helyén jelentős duzzanat, deformitás és felületi horzsolás látható.

- a) Felmerül a csonttörés lehetősége.
- b) A leírtak alapján nem gondolunk nyílt törésre.
- c) Indokolt lehet a fertőtlenítés.
- d) Az azonnali sebfedésre fókuszálni a baleseti mechanizmus és az egyéb tünetek miatt nem indokolt.

23.3.2.9. Mely állítás IGAZ?

A sérült emlékezete javul, már fel tudja idézni hol van, mikor és hová tartott. Szomjúságra panaszkodik, arca sápadt.

- a) Állapota javult.
- b) Állapota romlott.
- c) Sem állapotjavulásról, sem állapotromlásról nem lehet beszélni.

23.3.2.10. Indokolt-e a mozgatása?

Hányingere fokozódik.

a) Igen	b) Nem

23.3.2.11. Indokolt-e sokkfektetés?

a) Igen

b) Nem

23.3.2.12. Indokolt-e a mozgatása?

A sérült ingerekre nem reagál, szemei csukva, kérdésekre nem válaszol, vállainak megérintésére szintén nem reagál.

a) Igen

b) Nem

23.3.2.13. Indokolt-e továbbra is a nyaki gerincszakasz mozdulatlanságának biztosítása?

a) Igen

b) Nem

23.3.2.14. Melyek utalhatnak légúti idegentestre?

A sérült hányt.

a) Szörcsögő hang légvételkor.

c) Ajkainak tátogó mozgása.

b) Légvételkor megfigyelhető hörgő, sípoló hang.

d) Öklendezés szerű hang.

FIGYELEM! A 15-16. FELADAT A 7-8. ÉS A 9-12. KATEGÓRIÁBAN ELTÉRŐ!

23.3.2.15a. **7-8. KATEGÓRIA** Fénykép

Mutassátok be FÉNYKÉPsorozat segítségével, hogy biztosítanátok légutat a sérült számára EGYETLEN segélynyújtó bevonásával!

A képeken jól kivehető legyen az ellátás lépése.

Készítetek magyarázó szöveget hozzá!

A fényképsorozat végén szerepeljen a csapat és a csapattagok neve!

Oldalszám terjedelem nincs megadva.

A képeket és a szöveget illesszétek wordbe, majd mentsetek el PDF-ben! A PDF-et töltsétek fel.

Amennyiben egynél több csapat azonos képeket tölt fel vagy a képek bizonyíthatóan az internetről származnak a feladat nem kerül értékelésre!

Az értékelés során 11 értékelési szempont van, azonban ezeket előzetesen nem tesszük közzé.

23.3.2.15k. **9-12. KATEGÓRIA** Kisfilm

Mutassátok be kisfilm segítségével, hogy biztosítanátok légutat a sérült számára EGYETLEN segélynyújtó bevonásával!

A filmen jól kivehetők legyenek az ellátás lépései.

Készítetek magyarázó szöveget hozzá hang vagy felirat formájában!

A kisfilm végén szerepeljen a csapat és a csapattagok neve!

Idő terjedeleme nincs megadva.

A kisfilmet töltsétek fel a youtube-ra, állítsátok be, hogy a link ismeretében bárki megnézhesse, és a linket töltsétek fel ide.

Amennyiben egynél több csapat azonos filmet tölt fel vagy a film bizonyíthatóan az internetről származnak a feladat nem kerül értékelésre!

Az értékelés során 11 értékelési szempont van, azonban ezeket előzetesen nem tesszük közzé.

23.3.2.16a. **7-8. KATEGÓRIA** Fénykép-2.

Mutassátok be FÉNYKÉPsorozat segítségével, hogy biztosítanátok légutat a sérült számára NÉGY segélynyújtó bevonásával!

A képeken jól kivehető legyen az ellátás lépése.

Készítetek magyarázó szöveget hozzá!

A fényképsorozat végén szerepeljen a csapat és a csapattagok neve!

Oldalszám terjedeleme nincs megadva.

A képeket és a szöveget illesszétek wordbe, majd mentsetek el PDF-ben! A PDF-et töltsétek fel.

Amennyiben egynél több csapat azonos képeket tölt fel vagy a képek bizonyíthatóan az internetről származnak a feladat nem kerül értékelésre!

Az értékelés során 11 értékelési szempont van, azonban ezeket előzetesen nem tesszük közzé.

23.3.2.16k. **9-12. KATEGÓRIA** Kisfilm2-.

Mutassátok be kisfilm segítségével, hogy biztosítanátok légutat a sérült számára NÉGY segélynyújtó bevonásával!

A filmen jól kivehetők legyenek az ellátás lépései.

Készítetek magyarázó szöveget hozzá hang vagy felirat formájában!

A kisfilm végén szerepeljen a csapat és a csapattagok neve!

Idő terjedeleme nincs megadva.

A kisfilmet töltsétek fel a youtube-ra, állítsátok be, hogy a link ismeretében bárki megnézhesse, és a linket töltsétek fel ide.

Amennyiben egynél több csapat azonos filmet tölt fel vagy a film bizonyíthatóan az internetről származnak a feladat nem kerül értékelésre!

Az értékelés során 11 értékelési szempont van, azonban ezeket előzetesen nem tesszük közzé.

Autóbaleset

23.3.2.17. A szabálytalanul közlekedő autó sofőrje kiszáll. Melyik állítás IGAZ?

STOP táblához közeledő gépkocsi későn fékez le, így a bekanyarodó autó hátsó kerekének ütközik. A szabálytalanul közlekedő autó tehát szemből, a szabályosan közlekedő oldalról kapja az erőbehatást.

a) Mindenképp le kell fektetni, fejét-nyakát rögzíteni.	c) Azonnal le kell ültetni.
b) Ki kell kérdezni tüneteiről.	d) Feltehetően nem szerzett sérülést.

23.3.2.18. Indokolt-e mielőbb vízszintesen lefektetni?

A szabálytalan sofőr enyhe, húzódásjellegű nyaki fájdalomra panaszkodik, enyhe mellkasi fájdalomra, kissé nehezített légzésre.

a) Igen	b) Nem

23.3.2.19. Felmerül-e a légmell lehetősége?

a) Igen	b) Nem

23.3.2.20. Melyik válasz erősítheti a légmell lehetőségét?

Milyen jellegű a mellkasi fájdalma?

a) Kilégzéskor erősödik, a torkom környékén.	c) Belégzéskor erősödik, szúró jellegű.
b) Mozgásra jelentkezik főként, légzéskor nem.	d) Szokásos, mikor idegeskedem ilyen szokott lenni.

23.3.2.21. Indokolt-e a nyaki panaszokra figyelni?

a) Igen, a nyaki csigolyák sérülése nem zárható ki.	d) Nem, a mellkasi panaszokra szükséges csak fókuszálni.
b) Nem, mivel kiszállt magától az autóból.	
c) Igen, célszerű vízszintesen fektetni és a fej-nyak rögzítését biztosítani.	

23.3.2.22. Okozhat-e a biztonsági öv mellkas-sérülést?

a) Nem zárható ki.	b) Nem valószínű.

23.2.2.23. Mely állítások IGAZak?

A kanyarodó autóban ketten utaztak. A vezető az oldalsó ablakot fejével betörte. A hajas fejbőrön kb. 3 cm hosszúságú, vágott seb látható, amelyből folyamatos vérzés tapasztalható.

a) Vérzéscsillapítás céljából direkt nyomás indokolt.
b) Az ellátás érdekében mindenképp ki kell szállnia az autóból.
c) A kis erejű ütközés miatt az agyrázkódás kizárható.
d) A kis erejű ütközés miatt a nyaki csigolyák sérülése kizárható.
e) A kinyíló kormánylégzszak is okozhat fejsérülést.

23.2.2.24. Fogalmazzatok meg 8 db kérdést, amelyek a súlyos sérülések kiderítését szolgálják!

A kérdéseket a könnyebb értékelés érdekében SORSZÁMOZZÁTOK (1., 2., 3....)

A feladat CSAK akkor ér pontot, ha mind a NYOLC kérdés megfelelő!

Szövegbeküldős

4 pont

23.2.2.25. Fogalmazzatok meg 5 db olyan lehetőséget, amelyek esetén a sérült, járműből történő kiemelése mellett döntenének!

A kérdéseket a könnyebb értékelés érdekében SORSZÁMOZZÁTOK (1., 2., 3....)

A feladat CSAK akkor ér pontot, ha mind az ÖT kérdés megfelelő!

Szövegbeküldős

5 pont

23.2.2.26. Kimentés

Készítsetek egy fényképsorozatot a sérült gépkocsiból történő kimentéséről!

A sorozaton minimum 5 db fényképnek kell szerepelnie.

Fontos értékelési szempont a SZÖVEGES MAGYARÁZAT! Készítsetek szöveges magyarázatot a kimentés lépéseiről!

Az értékelés során ugyan számít a fényképek szakmai megfelelősége, de nagyobb hangsúlyt kap a magyarázó szöveg!

A fényképsorozatot PDF formátumban töltsétek fel, a PDF-en szerepeljen a csapat és a csapattagok neve.

10 pont

23.2.2.27. Fénykép

Az utas a kulcscsontját fájlalja.

Fényképezzétek le, mit javasolnátok neki, eszköz NÉLKÜL, hogyan pozícionálja/rögzítse a fájó felsővégtagját?

EGYETLEN képet töltsétek fel

2pont

23.2.2.28. Fénykép-2.

Fényképezzétek le, hogy rögzítenétek a sérült végtagot elsősegélynyújtó eszköz segítségével.

EGYETLEN képet töltsétek fel, amelyen jól kivehető legyen az eszközhasználat szakszerűsége!

4 pont

23.3.3a. Belgyógyászati balesetek

Gázmérgeзések

23.3.3a.1. Párosítsátok az egyes mérgeзéseket elfordulásuk helyével!

etil-alkohol, gyógyszer, klórgáz, szén-dioxid, szén-monoxid

boros pince, kisgyermekes család, szórakozóhely, tökéletlen égés, uszoda, háztartási tisztítószerek

23.3.3a.2. Párosítsátok az egyes gázokat kémiai tulajdonságaikkal!

klórgáz, szén-dioxid, szén-monoxid

a levegőnél könnyebb, szúrós szagú, vizes oldata a szénsav

23.3.3a.3. Párosítsátok az egyes gázokat élettani tulajdonságaikkal!

klórgáz, szén-dioxid, szén-monoxid

a hemoglobinhoz kapcsolódik, a vérplazmában oldódik, tüdővizenyőt eredményez

23.3.3a.4. Párosítsátok az egyes gázokat leggyakoribb mérgeзési tüneteikkel!

klórgáz, szén-dioxid, szén-monoxid

álmosság, fáradékonyság - fejfájás, hányinger, hallucináció - köhögés, nyálkahártya irritáció

23.3.3a.5. Mely lépések tartozhatnak egy gázmérgeзett ellátásához?

a) Bő folyadékpótlás (víz)	e) Ha leállt a légzése újraélesztés.
b) Ha eszméletlen légútbiztosítás.	f) Etil-alkohol alkalmazása.
c) Friss levegő biztosítása.	g) Átszellőztetés.
d) Aktív szén alkalmazása.	

23.3.3a.6. Mely mérgeзéseket NEM kíséri fejfájás?

a) Szén-monoxid	d) Etil-alkohol
b) Szén-dioxid	e) Étel
c) Klórgáz	f) Gyógyszer

23.3.3a.7. Mely mérgeзés esetében indokolt a hánytatás?

a) Etil-alkohol.	d) Egyik sem.
b) Étel.	e) Fagyálló.
c) Gyógyszer.	f) Higany

23.3.3a.8. Mely tények kiderítése fontos gyógyszermérgezés esetén?

a) A sérült testmagassága.	c) A gyógyszer neve vagy hatóanyaga.
b) A bevett gyógyszer mennyisége.	d) Pszichés zavarok okának feltérképezése.

23.3.4a. Belgyógyászati kórképek

23.3.4a.1. Mely állítások IGAZak?

- a) A belgyógyászat (leegyszerűsítve) a belső szervek betegségeivel, működési zavarával foglalkozik.
- b) A hasfájós betegnél elengedhetetlen, hogy a laikus segélynyújtó pontos diagnózist állítson fel.
- c) A legtöbb belgyógyászati esetben indokolt már laikus szinten is gyógyszert adni.
- d) Többnyire néhány tünet is elegendő a betegségek felismeréséhez.
- e) Az egészségügyi ellátás során sok betegség megállapításához diagnosztikai eszközökre (EKG, ultrahang) van szükség.

23.3.4a.2. Mely kérdések lehetnek fontosak egy belgyógyászati vizsgálat során?

A belgyógyászati betegek alapos kikérdezése nélkülözhetetlen. Bizonyára már közületek is volt, akit orvos megvizsgált valamilyen fájdalom miatt.

a) Hol fáj?	d) Milyen jellegű a fájdalom?
b) Mikor kezdődtek a tünetek?	e) Milyen egyéb tünetei vannak?
c) Volt már ilyen korábban is?	f) Van-e ismert betegsége?

23.3.4a.3. Milyen okai lehetnek a fejfájásnak?

a) Agyrázkódás.	d) Magas vérnyomás.
b) Mérgezés.	e) Napszúrás.
c) Agyi érkatasztrófa.	f) Asztma.

23.3.4a.4. Milyen okai lehetnek a hasfájásnak?

a) Mérgezés.	d) Hasat ért ütés (akut has).
b) Alacsony vércukorszint.	e) Székrekedés.
c) Menstruáció.	f) Napszúrás.

23.3.4a.5. Mely betegségekre/sérülésekre utalhat hányinger, hányás?

a) Stroke.	d) Agyrázkódás.
b) Erős vérzés.	e) Angina.
c) Napszúrás.	f) Migrén.

23.3.4a.6. Párosítsátok a lehetséges tüneteket az adott betegséggel!

Agyi érkatasztrófa, Cukorbetegség, Infarktus, Magas vérnyomás, Vakbélgyulladás

- Fájdalom, hőemelkedés, görnyedt testhelyzet.
- Fejfájás, szédülés, orrvérzés.
- Kettős látás, fejfájás, részleges bénulás, beszédzavar.
- Sápadság, verejtékezés, zavartság.
- Verejtékezés, sápadtság, mellkasi nyomás.

23.3.4a.7. Párosítsátok a betegséget az ellátás lépéseivel!

Asztma, Görcsroham, Infarktus, Migrén, Stroke

- Fej óvása az ütődéstől, betegvizsgálat, indokolt esetben légútbiztosítás.
- Fizikai és pszichés nyugalom, ruházat meglazítása, mentőhívás.
- Nyugalomba helyezés, megerősítő tünetek keresése, mentőhívás.
- Sérült megnyugtatása, nyugodt légzésre bízása, rohamoldó spray alkalmazása.
- Teljes nyugalom biztosítása, lefektetés, esetleges gyógyszer beadása, állapotkövetés.

Szituáció

23.3.4a.8. Melyik állítás IGAZ?

Szomszédotok szédülésre, gyengeségre panaszkodik. Elmondása szerint Diabetes mellitusban szenved, azonban inzulinját beadta.

- a) Ez esetben a tüneteket nem az alapbetegsége okozza.
- b) Feltehetően alulbecsülte a szükséges inzulin mennyiségét.
- c) Nem kizárt, hogy a tú látványa okozza a tüneteket.
- d) Nem kizárt, hogy hipoglikémia okozza a problémát.

23.3.4a.9. Melyik kérdés a LEGFONTOSABB?

Laikus segélynyújtó számára.

a) Mikor, mit és mennyit evett?	c) Hány ml inzulint adott be?
b) Mit és mennyit ivott?	d) Van hányingere?

23.3.4a.10. Melyik állítás IGAZ?

Vércukorszintmérője 3.8-as értéket mutat.

a) Túladagolta az inzulint.	c) Feltehetően keveset evett.
b) Vércukorszintje normális, mivel diabetesben szenved.	d) Számítani kell a hiperglikémiás sokkra.

23.3.4a.11. Mit javasoltok?

a) Feküdjön sokkfektetésbe!	c) Mérjük meg vérnyomását is.
b) Fogyasszon valamilyen cukros ételt vagy italt!	d) Növeljük a beadott inzulin mennyiségét.

23.3.4a.12. Melyik állítás IGAZ?

Kb. két percet vesz igénybe a vérnyomásmérés. Vérnyomás értéke 110/70.

a) Mindenképp szükséges a sokkfektetés.	c) Ismétljük meg a vércukormérést.
b) Kérdezzük meg javultak-e a tünetek.	d) Hívjunk mentőt!

23.3.4a.13. Mely tevékenység járulhat még hozzá a hipoglikémia kialakulásához?

Laikus szinten!

a) Túlzott sóbevitel.	c) Magas vérnyomás.
b) Folyadékhiány.	d) Fokozott fizikai aktivitás.

Kirándulás

23.3.4a.14. Mit jelent ebben a helyzetben a helyszínbiztosítás?

Nyugdíjas klub buszszal kiránduláson vesz részt. Útközben az egyik férfi hirtelen a mellkasához kap, erős, szorító, nyomó mellkasi fájdalomra, nehézlégzésre panaszkodik.

a) Mindenkit azonnal leszállítunk a buszról.	c) A leggyorsabban be kell érni a legközelebbi településre.
b) Jelezzük a sofőrnek, a busszal lehúzódik, leáll.	d) Értesítjük az Autópálya Felügyelőséget.

23.3.4a.15. A panaszok alapján milyen betegsége gyanakodtok?

a) Angina.	c) Infarktus.
b) Asztma.	d) Tüdőgyulladás.

23.3.4a.16. Melyik állítás HAMIS?

- a) Az angina pectoris és az infarktus tünetei hasonlóak.
- b) Az infarktust mindig megelőzi az angina, illetve az anginát követően mindig kialakul infarktus.
- c) Mind a két betegség oka a szív oxigénellátásának csökkenése.
- d) A túlsúly, a dohányzás, a mozgásszegény életmód, a helytelen táplálkozás, a stressz elősegíti kialakulását.

23.3.4a.17. Mit tennének a fenti beteggel?

- a) Az ilyen rohamok esetén javasolt, nála lévő szívgyógyszert beadnánk neki.
- b) A busz ülésének kissé hátrahajtásával félülő helyzetben biztosítanánk a nyugalmat.
- c) Biztosítanánk, hogy ne mozogjon.
- d) Stabil oldalfekvésbe helyeznénk.

23.3.4a.18. Nem észleltek légzést, melyik ellátás helyes?

- a) Stabil oldalfekvésbe rakjuk a sérültet.
- b) Újraélesztést megkezdjük, közben megkérdezzük van-e defibrillátor a közelben.
- c) Megvárjuk, amíg a mentő megérkezik, majd ők irányítanak.
- d) Megvárjuk, amíg meg hozzák a defibrillátort, akkor kezdjük el az újraélesztést.